

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **R., T., H.**, zastúpenej JUDr. Mag. J. Č., advokátom v B., proti žalovanému **S., B.**, o **vydanie nehnuteľností**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10 C 35/2007, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 18. marca 2009 sp. zn. 25 Co 31/2009, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a** .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno uznesením z 13. januára 2009 č.k. 10 C 35/2007-133 zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. O zastavení konania rozhodol podľa § 111 O.s.p. s odôvodnením, že žalobkyňa podala návrh na pokračovanie v prerušenom konaní po uplynutí jednoročnej lehoty. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobkyne uznesením z 18. marca 2009 sp. zn. 25 Co 31/2009 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 171 ods. 1, 2 O.s.p. uviedol, že jednoročná lehota, v ktorej môžu účastníci navrhnúť, aby súd pokračoval v konaní začne plynúť nie od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania, ale od jeho vykonateľnosti. Preto, keď uznesenie o prerušení konania bolo doručené obom účastníkom 23. apríla 2007, jednoročná lehota ustanovená

v § 111 ods. 3 O.s.p. začala plynúť od tohto dátumu a skončila v zmysle § 57 ods. 2 O.s.p. 23. apríla 2008, do ktorého dňa návrh na pokračovanie v konaní nebol podaný žiadnym z účastníkov. Návrh žalobkyne na pokračovanie v konaní z 28. apríla 2008 bol tak podaný po uplynutí procesnej zákonnej lehoty a nemohol mať právne relevantný účinok.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa, navrhla ho spolu s prvostupňovým uznesením zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázala na to, že uznesenie prvostupňového súdu o prerušení konania nadobudlo právoplatnosť 9. mája 2007. Právoplatnosť treba chápať ako určitú kvalitu rozhodnutia, ktorá spočíva v tom, že je nezmeniteľným a záväzným tak pre účastníkov konania ako aj pre súd. Preto až okamihom právoplatnosti rozhodnutia prvostupňového súdu o prerušení konania je možné považovať konanie za naozaj prerušené. Jednoročná lehota na podanie návrhu na pokračovanie v konaní nemohla teda začať plynúť skôr ako okamihom právoplatného prerušenia konania, t.j. 9. mája 2007. V zmysle § 57 O.s.p. táto lehota uplynula 9. mája 2008. Návrh na pokračovanie v súdnom konaní podala žalobkyňa 30. apríla 2008, t.j. pred uplynutím jednoročnej lehoty. Odvolací súd preto nesprávne počítal plynutie lehoty odo dňa doručenia uznesenia o zastavení (správne má byť prerušení – pozn. dovolacieho súdu) konania a potvrdením uznesenia prvostupňového súdu o zastavení konania odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia

návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) za území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné sa odvolací súd zameril predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľka v dovolaní namietala.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Zo spisu nevyplýva, že by odvolací súd v prejednávanej veci v prípade žalobkyne nerešpektoval niektoré z týchto práv.

Ak to účastníci zhodne navrhnú alebo ak sa neustanovia bez predchádzajúceho ospravedlnenia na pojednávanie, súd konanie preruší, ak sa to neprieči účelu konania. Ak ide o konanie o rozvod, preruší súd v týchto prípadoch konanie vždy (§ 110 O.s.p.).

Ak je konanie prerušené podľa § 110, súd v ňom pokračuje na návrh po uplynutí troch mesiacov; s výnimkou konania o rozvod môže súd na návrh pokračovať v konaní i pred uplynutím tejto lehoty, ak sú pre to závažné dôvody. Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do jedného roka, súd konanie zastaví (§ 111 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p. uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzátí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

Uznesenie súd doručí účastníkom, ak je proti nemu odvolanie alebo ak je to pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť (§ 168 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 170 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhotovené.

Ak nebola v uznesení uložená povinnosť na plnenie, je uznesenie vykonateľné, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhlásené alebo vyhotovené (§ 171 ods. 2 O.s.p.).

Vychádzajúc z cit. ustanovení Občianskeho súdneho poriadku súd o prerušení konania podľa § 110 O.s.p. rozhoduje uznesením, ktoré doručuje účastníkom, keďže ide o uznesenie, ktorým sa neupravuje (iba) vedenie konania a je teda proti nemu prípustné odvolanie. Okamihom doručenia tohto uznesenia (okrem toho, že je ním súd viazaný) sa stáva vykonateľné. Vzhľadom na obsah a tým aj povahu takéhoto uznesenia, v ktorom zdanlivo nie

je vyslovená žiadna povinnosť (na rozdiel od uznesenia ukladajúceho povinnosť na plnenie), jeho vykonateľnosť spočíva v tom, že sa jeho obsah stáva záväzným a musí byť v celom rozsahu rešpektovaný tými, na ktorých sa vzťahujú subjektívne účinky právoplatnosti. Z uvedeného tak možno vyvodiť, že pri prerušení konania podľa § 110 O.s.p. začína plynúť jednoročná lehota na podanie návrhu na pokračovanie v konaní už od doručenia (rovnajúceho sa vykonateľnosti) uznesenia o prerušení konania; nie až od jeho právoplatnosti. V konečnom dôsledku ani zákonodarca v ustanovení § 111 ods. 3 O.s.p. neviaže lehotu, v ktorej možno podať návrh na pokračovanie v konaní na právoplatnosť uznesenia, ktorým bolo konanie prerušené. V tejto súvislosti zrejme treba mať za to, že pokiaľ by sa jednoročná lehota na podanie návrhu na pokračovanie v konaní mala počítat' až od právoplatnosti uznesenia o jeho prerušení (pod následkom zastavenia konania), bolo by to v zákone výslovne uvedené, keďže ustanovenie § 171 ods. 3 O.s.p. upravuje prípady (predstavujúce výnimku zo zásady, že vykonateľnosť uznesení nastáva bez ohľadu na právoplatnosť), kedy je uznesenie vykonateľné až po právoplatnosti (a aj to, vychádzajúc zo znenia tohto ustanovenia, v zásade vtedy, ak ide o uznesenie ukladajúce povinnosť na plnenie).

Preto keď súd prvého stupňa podľa § 111 ods. 3 O.s.p. konanie zastavil a odvolací súd prvostupňové rozhodnutie potvrdil, počítajúc plynutie lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní správne odo dňa doručenia uznesenia o prerušení konania a nie až od jeho právoplatnosti, nedošlo tým k odňatiu možnosti žalobkyni konať pred súdom. Len pre úplnosť dovolací súd považuje za potrebné dodať, že na správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci odvolacím súdom nič nemení fakt, že v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 28. februára 1979, 2 Cz 10/79, uverejnený vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR (zošit 7/1981, por.č. 31), ktoré rozhodnutie je rozporné. Totiž v jeho právnej vete je (o.i.) uvedené, že "až od vykonateľnosti tohto uznesenia [rozumej uznesenia o prerušení konania podľa § 110 O.s.p. – pozn. dovolacieho súdu] (porov. § 171 ods. 1 O.s.p.) začne plynúť jednoročná lehota, v ktorej môžu účastníci navrhnúť, aby súd pokračoval v konaní". V rozpore s cit. právnou vetou je však jej odôvodnenie, podľa ktorého nakoľko proti uzneseniu o prerušení konania podľa § 110 O.s.p. je odvolanie prípustné, "...až po právoplatnosti uznesenia o prerušení konania začala plynúť jednoročná lehota, v ktorej mohli účastníci navrhnúť pokračovanie v konaní".

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. vyvodit' a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho

stupňa bolo postihnuté dovolateľkou namietanou vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pričom neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie dovolateľky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a s § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovaný, ktorému by podľa výsledku konania právo na náhradu trov tohto konania vzniklo, návrh na rozhodnutie o trovách nepodal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová